

PETZ

magazin

A PETZ ALADÁR MEGYEI OKTATÓ KÓRHÁZ HAVILAPJA • I. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM • 2020. JÚLIUS 31.

Felújítás: Híd utca

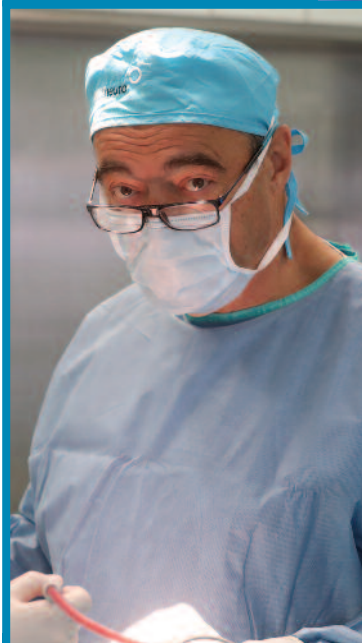

19. oldal

Betegkísérők

25. oldal

KORONAVÍRUS:

PORTRÉK, TÖRTÉNETEK

Hirdessen ön is a
Petz magazinban!

A MINDEN HÓNAP UTOLSÓ PÉNTEKÉN JELENŐ MAGAZIN EGYARÁNT SZÓL

- ❖ A SZAKMÁNAK, A SZAKMÁHOZ,
- ❖ AZ EGÉSZSÉGÜGYBEN DOLGOZÓKHOZ,
- ❖ A BETEGEKHEZ ÉS A HOZZÁTARTOZÓIKHOZ;

KÖZÉRTTHETŐEN, EGYENESEN, TABUK NÉLKÜL.

Hiteles írásokra, hírekre és információkra, valódi kérdésekre épül a Petz magazin, ahol a cikkek a kórházról, a fejlesztésekről, a gyógy módokról, s nem utolsósorban a betegeket gyógyítókról szólnak.

AZ ÖN HIRDETÉSE EGYENESEN ELJUT AHHOZ, AKIT MEG SZERETNE SZÓLÍTANI, HISZEN A KIADVÁNYT A GYŐRI KÓRHÁZBA ÉRKEZŐ BETEGEK ÉS HOZZÁTARTOZÓIK KAPJÁK, HÁZON BELÜLI TERJESZTÉSEL, INGYENESEN.

KERESSEN MINKET AJÁNLATÉRT BIZALOMMAL:

TAKÁCS ADÉL (TAKACSADEL@GMAIL.COM)

TELEFON: +36 30 600-9530

LADOC SI NORBERT (LADOC SINORBERT@GMAIL.COM)

TELEFON: +36 20 852-5811

TARTALOM

4-5. oldal

Köszönet nektek, kollégák!

6-9. oldal

Petz Lajos életműdíjas dr. Skaliczky Zoltán

16. oldal

Új nyomókötés-technika

16-17. oldal

Benedek halála életet mentett

19. Híd utca: most a tető

A február első hetében tomboló vihar megbontotta a kórház Híd utcai rehabilitációs részlegének tetőszerkezetét. A szükséges helyreállítási munkák miatt akkor (február 13-án) látogatási tilalmat rendelt el a főigazgató. A kárfelmérés és az életveszély elhárítása azonnal elkezdődött, a forintok pedig gyorsan pörögtek.

20. A fertőzöttek fele bejárt dolgozni

A teljes magyar lakosságot nézve nagyon kevesen fertőződtek meg a koronavírussal - erősítette meg a négy magyar orvosi egyetem által elvégzett országos reprezentatív szűrővizsgálat, amelynek eredményeit július elején ismertették.

22. Száz százalék fölött

„Olyan hónapot csináltunk most, mint a legkeményebb szeptember-október, március-áprilisban szoktunk. A kórházi betegellátás 100,5-101 százalékon teljesít, a szakrendelőben 94 százalékos a forgalom. Képességünk határához értünk” – mondja dr. Tamás László János főigazgató főorvos.

24. Ötven év után ment nyugdíjba Klárisz

Ha azt mondjuk, Laposa Jánosné, bizonyosan kevesebbeknek ugrik be ez a mosolygós arc. Ha hozzátesszük, hogy Klárisz, az Intenzívről, már jóval többen bólintanak: Ja, igen! A KAITO laboratóriumi asszisztense ötven év munkaviszony után, a hónap közepén vonult nyugdíjba.

TUDTUK: GYŐZNI CSAK EGYÜTT TUDUNK

Sok minden megváltozott körülöttünk az elmúlt időszakban. Átértékeljük az életünket. A családi, baráti, munkahelyi kapcsolataink szorosabbá váltak. Nem túlzás kijelenteni: a Covid-járvány fenekestül felforgatta életünket. A kényszerhelyzetben minden átalakult körülöttünk. A kórház működését egy lehetséges jövőnek megfelelően kellett átszervezni, pontosan le szabályozott főigazgatói utasítások szabták meg a határokat. Új osztályok, új munkahelyi közösségek jöttek létre. Az ilyen fokú hirtelen átszervezés, váltás sok munkatárs számára eddig ismeretlen volt.

Az új helyzet új feladatokat osztott mindenkire. Az addigi rutin megszakadt. Az ismeretlentől és újtól való félelmet - azt hiszem - rövid időn belül felváltotta a tenni akarás, a megfelelni és győzni akarás. Talán a sürgősségi osztály éveivel ezelőtti nyitáskor tapasztaltam ilyen összefogást, tervezést, szervezést. Bár ez a jelenlegi helyzet sokkal félelemkeltőbb volt. El akartuk kerülni azt, amit az olaszországi helyzetről láttunk, hallottunk. De ez a félelem is támogatónak hatott, és összefogásra ösztönözte munkatársainkat.

Tudtuk: győzni csak együtt tudunk. Számomra rendkívül megnyugtató volt, hogy a tapasztalt orvosok arcán a pániknak nyomát sem láttam. Az új helyzethez mindenki hozzáadta tudása, tapasztalata legjavát; azt hiszem, ennek is köszönhető, hogy viszonylag minden gördülékenyen, nagyobb fennakadás nélkül működött.

A sokat látott nővéreink és orvosaink biztatták, ha kellett, nyugtatták és segítették a fiatalabb kollégákat. A munkaidő fogalma megszűnt létezni, csak a feladat maradt, amit meg kellett csinálni, sokszor estébe, éjszakába nyúlóan. Mindenki készenlétben volt. Vészforgatókönyvek, tartalék beosztások készültek, melyekre szerencsére nem volt szükség. Mindenki próbált helytállni a kórházban és helytállni otthon, a kórházon kívül is.

Sokunknak családja van. A kényszerhelyzet családi életet forgatott fel. Voltak, akik szülei, gyermekeik egészségét féltve, elköltöztek otthonról, nehogy hazavigyék a fertőzést. A családjukért, a hozzátartozókért érzett aggodalom sokunkra nehéz lelki teherként nehezedett. Ugyanakkor bennük volt, hogy egy egészségügyi dolgozó nem omolhat össze, hiszen bennük hitt és bízott mindenki.

Az intézmény 2000 feletti dolgozói létszámához képest viszonylag elenyésző volt azon munkatársak száma, akik - főként családi okokra, elsősorban gyermekeik ellátására hivatkozva - a járványhelyzet idejére fizetés nélküli szabadságot kértek. És bár felmentést kaptak a 65 év felett orvosaink, de többen jelezték: nem kívánnak élni ezzel a mentesítéssel, továbbra is a betegek javát szolgálnák. Szükség volt mindenkire. Orvosra, nővérré, takarítóra, mérnökre, pénzügyi, gazdasági szakemberekre egyaránt. Közhely, de ez nem baj, mert igaz: nélkülük nem sikerült volna. Köszönet érte!

Dr. Turbók Adrienn
Humán erőforrás
igazgatóhelyettes

Impresszum

Petz Aladár Megyei Oktató Kórház havonta megjelenő ingyenes magazinja

■ **Felelős kiadó:** Petz Aladár Megyei Oktató Kórház ■ **Design:** Press&PR Communication ■ **Felelős szerkesztő:** Press&PR Communication, tel.: +36-30-217-54-09 ■ **E-mail:** petzmagazin@gmail.com, sajto@petz.gyor.hu ■ **Hirdetés:** Takács Adél, telefon: +36-30-600-95-30, e-mail: takacsadel@gmail.com.

4 | VELÜNK TÖRTÉNT

SEMMELWEIS NAP: SOHA ENNYI KITÜNTETÉS, OKLEVÉL NEM CSERÉLT MÉG GAZDÁT

KÖSZÖNET NEKTEK, KOLLÉGÁK!

A Covid-járvány miatt sokáig kétséges volt, megrendezhető-e egyáltalán a Semmelweis napi ünnepség, végül négyszáz meghívott vendéggel – június 29-én – megtartotta a Petz Aladár Megyei Oktató Kórház az év, számára legfontosabb rendezvényét. Soha ennyi kitüntetést, elismerő oklevelet nem adtak még át, a Győri Balett külön műsorral és koreográfiával készült – így mondott köszönetet az egészségügyi dolgozók egész éves munkájáért, különösképpen a járvány idején. A Petz magazin e havi száma az eseményhez kapcsolódóan portrékat, történeteket, kollégákat mutat be. Büszkéek lehetünk rájuk.

A Semmelweis Nap rendre számvetés is, egy évet foglal össze a kórház vezetése. Kezdjük ezzel: az intézmény 24,2 milliárd forint kiadás mellett 25,6 milliárd bevételt könyvelhetett el a mögöttünk hagyott egy év során.

Bérekre 11,9 milliárdot költött. Negyedik éve nincs tartozása a beszállítói felé, amely – korábban megírtuk – kiemeli a győri kórházat a sorból.

A gyeplőt lehet szorosan tartani, de a munkaerő biztosítása már jóval nehezebb felat. Az orvoslétszámnál (411) kevésbé

A Petz magazin júniusi száma is az ünnepségen debütált.

gond ez, a szakdolgozóknál jóval inkább. 1660 szakdolgozó veszi fel naponta a nővérköpenyt és lép a betegágyak mellé, de a fluktuáció magas, s a tapasztalatot a régiek helyére érkezők nem birtokolhatják. Több éve küzd ezzel az ápolási igazgatóság, s a megoldást 2019-2020 sem hozta el.

A beruházások, fejlesztések terén a Petz-kórház jelentős listát tud felmutatni: a szülészeti, a nővérszálló, a pszichiátria, a Skill-labor, a kórházi kápolna, az egynapos sebészet mellett számos olyan beruházás megtörtént, amit a Covid-járványra való felkészülés (például a száz, oxigénnel felszerelt ágy) hozott. Valóban nem lehet elismerni a koronavírus-járvány mellett, hisz 2020 szinte bizonyosan erről szól a továbbiakban is. Győrben 643 gyanús eset mellett 41 pozitív beteget láttak el, öten kerültek lélegeztetőgépre, s mostanáig egyetlen embert veszített el a kórház a Covid okozta tüdőgyulladás szövődésményei miatt.

„Termékeny, de nehéz év van mögöttünk” – foglalta össze dr. Tamás László János főigazgató főorvos az évet, így folytatva: „A Covid számos tanulságot és tudást is hozott. Összehozta emellett azt a kórházi csapatot,

ELISMERÉS A KÓRHÁZAT TÁMOGATÓ, KÖZÉLETI EMBEREKNEK

A Petz Aladár Kórházért Díjat idén Bozsóki Attila mk. alezredes, kórházparancsnok, dr. Krankovics István, a Kravtex Kft. ügyvezető igazgatója, Széles Sándor, a Győr-Ménfőcsanak Megyei Kormányhivatal kormány megbízottja, valamint prof. dr. Dézsi Csaba András, Győr polgármestere vehette át.

közéget, amelynek tagjai addig csak telefonkapcsolatban voltak egymással. Most együtt dol-

goztak. Köszönjük a támogatást és a szolidaritást, amely a társadalom felől érkezett, s a be-

tegeinknek is a türelmet, a nehéz helyzethez való igazodást. Mindre szükségünk volt.” ■

HIRDETÉS

MISSZIÓ
MENTŐSZOLGÁLAT
www.missziomento.hu // betegtaxi@missziomento.hu

BETEGTAXI®
 "Vigyzó gondviselés indulástól a hazaérkezésig!"

06 96 827 728

KORONAVÍRUS INFORMÁCIÓ!
 Utasaikat védőfelszerelésben és fertőtlenített járművekkel szállítjuk.

- + Időpontra rendelhető, a kezelésre pontosan érkezhetsz.
- + Fix szállítási tarifa 30 perc díjmentes várakozással.
- + Lakásról vizsgálatra és vissza akár 1 órán belül.
- + Teljeskörű kórházi ügyintézés biztosítunk.
- + Hazaszállítás esetén is igénybe vehető.
- + Egyedi szállítás más betegek nélkül.

6 | VELÜNK TÖRTÉNT

SEMMELWEIS TITKA? ORVOS VOLT. ENNYI.

„Az lehet jó orvos, aki jó ember is. Én azt hiszem, ebben a terebben nagyon sokan egyetértenek velem abban, hogy Skaliczky Zoltán mind a két kritériumnak tökéletesen megfelel” – prof. Oláh Attila orvos igazgató ezekkel a szavakkal szólította a Petz Lajos életműdíj átadásához a kitüntetettet: dr. Skaliczky Zoltán idegsebész-főorvost, szervezési igazgatót.

Harmadik éve hagyomány (az első évben prof. Ostorharics-Horváth György, a másodikban prof. Rácz István), hogy az életműdíj birtokosa mondja el a Semmelweis-napi ünnepi beszédet. Mi most dr. Skaliczky Zoltán előadásából idézünk:

Hálásan köszönöm a kórház vezetésének ezt a nemes elismerést, ami azt hiszem, minden eddigi díjamnál fontosabb számomra, hisz ezt attól a közösségtől kapom, ahol életem nagy részét, szakmai életem csaknem egészét eltöltöttem. Egy életműdíj egyrészt elismerése annak, hogy az ember munkássága nem volt teljesen hiábavaló, és egy picikét

vissza hagy a jövőnek is. Egy életmű mindig a tanárainktól indul – akikre a mai napig hálás szeretettel gondolok – és munkatársaimon keresztül a tanítványaimig tart. Nélkülük nem lehetnék most én sem itt.

Másrészt azt gondolom, hogy egy életműdíj annak is jele, hogy valaki az aktív szakmai pályája vége felé tart.

Negyvenkét éve végeztem a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, s ez idő alatt legalább negyvenegyszer Semmelweis-napi ünnepségen vettem részt. Általában az volt a szokás – korábban nálunk is –, hogy a születési osztály valamely munkatársa tartja a beszédet – Semmelweis Ignác munkásságára utalva. Néhány éve ez

DR. SKALICZKY ZOLTÁN

a tradíció nálunk változott, azóta más és más osztály képviselője emlékezik: az életmű-díjas megtisztelő kö-

telessége az emlékbeszéd megtartása.

ÉN ÁLLOK MOST ITT, S FEL KELL TENNEM A KÉRDÉST: VAN-E MÉG VALAMI, AMIT NEM MONDTAK EL SEMMELWEISRŐL? SZERINTEM NINCS. DE HA NINCS, VAJON MIRŐL LEHET MA, ITT BESZÉLNI? TALÁN ARRÓL, HOGY 2020-BAN JELENT-E MÉG VALAMIT A MUNKÁSSÁGA, AMI ÉRDEKESSÉGGEL SZOLGÁL A HALLGATÓSÁGNAK, A FIATAL ORVOSOKNAK PEDIG ÚTMUTATÁST ÉS PÉLDÁT MUTAT.

A huszadik század elején rehabilitálták Semmelweis Ignácot, azóta töretlen a népszerűsége. Egyfajta népi hőssé vált. Nincs Magyarországon

Prof. Oláh Attila orvos igazgató vezényelte le az ünnepséget.

ÜNNEPI BESZÉDE

olyan település, ahol ne lenne a nevről elnevezett utca vagy óvoda, iskola, kórház... De mi a népszerűségének a titka?

Amikor az előadás megtartására felkértek, öreg „barátomhoz”, a legnagyobb Semmelweis-kutatóhoz: dr. Google-hoz fordultam. Hihetetlen anyag lehelhető fel az interneten. Folyamatosan jelennek meg még most is életrajzok, drámák, színdarabok, s még két operát is készítettek Semmelweisről. Nem tudom, tudják-e, de nyolcvankét éve, 1938-ban Oscar-díjat kapott az első Semmelweis-rövidfilm.

A magyarok közül Benedek István könyve a legszebb. Nem mellékesen a szerző miatt: fiatalon részben az ő tudományos előadásain nőttünk fel, ő volt a XX. század utolsó polihisztorja, s nem mellékesen kiváló orvos. Ismerhetjük az Aranyketrec című könyvét is. Ő

volt az első, aki a klinikai tünetek alapján – mint pszichiáter – ki merte jelenteni, hogy Semmelweis betegsége progresszív idegrendszeri elfajulás volt. Kapott is érte Benedek István hiteget-meleget...

A külföldi irodalomban két munkát emelnék ki: az egyik egy 1924-es orvosdoktori disszertáció Párizsból, amely a huszadik század elejének romantikus stílusában megalapozta azt a képet, ami száz évig Semmelweisről elterjedt a világban. Száz évvel később, már a XXI. században egy amerikai irodalmár tanulmánya megfordítja a képet: a hős végzetét már nem istenek (a szülészet professzorainak) ármánykodása teljesíti be, hanem „önnön természetének alapvetően sértült mivolta”.

Maga az élettörténet aránylag jól ismert, a vita a halála kapcsán alakult ki. Megítélésem

DR. SKALICZKY ZOLTÁN

1978-ban végzett a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, majd katonaoorvosként Nagyatádra került. Itt, az ország akkor legújabb kórházában kezdte tanulni az általános sebészetet. 1984-ben, a 6. számú katonai kórház megnyitásakor helyezték Győrbe, ahol Szarvas István vezetésével egy korábban nem létezett szakma, az idegsebészet, önálló osztályként létesült.

1985-ben sebészetből, majd 1988-ban idegsebészetből tett szakvizsgát. 2004 óta osztályvezető főorvos.

Dr. Skaliczky Zoltán egész pályafutása ehhez az osztályhoz kötődik. Működése alatt olyan műtéti eljárások honosodtak meg, amelyek több tekintetben egyediek. Ilyen a gerinc mellkas- illetve has felőli műtéti technikáinak alkalmazása, és ilyen a gyermek-idegsebészet, amelyet csak nagyon kevés helyen művelnek az országban.

Korán elkezdett foglalkozni a minimálisan invazív technikák alkalmazásával. 2012-ben vezette be Győrben az agyi erek belüli endovascularis beavatkozásokat. Nagy számban operál fejlődési rendellenességből eredő betegségeket. Néhány, országosan centralizált beavatkozástól eltekintve a győri idegsebészet – amely akkreditált képzőhelye az orvostudományi egyetemeknek – mindent meg tudnak operálni.

Katonaorvosként 1991-ben részt vett az Öböl-háborúban: Szaúd-Arábiában 6 hónapot töltött egy amerikai irányítás alatt álló katonai kórházban. 2005-ben pedig Szumátrán a cunami után egy mentőcsapat tagjaként részt vett a sérültek, és a lakosság ellátásában.

Vezetőségi tagja a Magyar Idegsebészeti Társaságnak, az Idegsebészeti Szakmai Kollégiumnak, elnöke volt a Magyar Gerincgyógyászati Társaságnak, és az AO Spine világszervezet keretében nemzetközi továbbképző tanfolyamokon számos alkalommal szerepelt oktatóként.

Idegsebészeti tevékenysége mellett az egészségügyi informatika elkötelezett híve, nevéhez fűződik a kórház betegnyilvántartó rendszerének megalkotása. 1994-ben az akkori Széchenyi István Főiskolán egészségügyi informatikát kezdett oktatni, és ma is az egyetlen idegsebész, aki egy műszaki egyetemen címzetes egyetemi docensként informatikus mérnököket tanít.

Az igazgató testület tagjaként különböző beosztásokban 20 éve egyik irányítója a nagy kórházi fejlesztéseknek. Országrészt vállalt a 12,5 milliárd forint értékű új kórházépítés szervezésében és lebonyolításában. Jelenleg a kórház igazgató-helyettese. 2016-ban Megyei Prima díjban részesült. 2018 óta Győr város díszpolgára.

szerint nem kétséges, hogy elmebeteg volt, a betegségét saját tanártársai mondták ki, a kor talán két leghíresebb orvosa – dr. Bókay János és dr. Balassa János – állította ki a beutalóját a dél-ausztriai elmegyógyintézetbe. Az akkori legkorszerűbb tébolydába cselével vitték el, erőszakkal tartották ott, megverték, kikötözték, néhány nappal később halott volt. Ez most nem fordulhatna elő. Boncolását Karl von Rokitsky végezte, aki a szintén kor legnevesebb patológusa volt. Sokáig nem volt elérhető a boncjegyzőkönyv, csak 1970-es években adta ki a bécsi

egyetem egy magyar kutató kérésére. Ebben a jegyzőkönyvben csonttörések, bordatörés, PTX (légmell – a szerk.), majd a kikötözése következtében kialakult alkari üszkösödés szerepel, aminek következménye lett a szepszis. De nem mellékesen igazolódott Benedek István felvetése az agyvelő sorvadásáról.

Ezek a részletek, de fontosabb az, hogyan juthatott el idáig, miért lett drámai sorsa, bukása a hősnek?

8 I VELÜNK TÖRTÉNT

Itt jön elő még egyszer a már feltett kérdés: mi a titok? Miért lett Semmelweis ennyire népszerű még a mai napig is? Szubjektív válaszom van rá: az, hogy Semmelweis orvos volt. Ennyi.

NEM HŐS VOLT. NEM EGY SZÍNDARAB SZEREPLŐJE. GYARLÓ, MAJD EGY BETEG VOLT, AKI EMBERKÉNT ELBUKOTT. DE ORVOS VOLT, ÍGY: CSUPA NAGYBETŰVEL. S MINT ORVOS, NEM TUDOTT ELBUKNI. AZ ÖRÖK ORVOSI VÁGY MUNKÁLT BENNE, AMI MINDANNYIUNKBAN KELL, HOGY ÉLJEN, S HIPPOKRATÉSZ ÓTA UGYANAZOKKAL A SZAVAKKAL VAN LEÍRVA. JÓT AKARUNK TENNI A BETEGEKKEL. MEG AKARJUK ŐKET GYÓGYÍTANI. MEG AKARJUK SZÜNTETNI A NYOMORÚSÁGUKAT. SZERETNI AKARJUK A BETEGET, MÉG AKKOR IS, HA EZ SOKSZOR NEM KÖNNYŰ.

A beteg érdeke a legfőbb törvény. Semmelweis ezt harcosan hirdette. Szembement a korával, az orvostársaival. Fájdalmasan ébredt rá az örök orvosi dilemmára: fejlődik az orvostudomány, nő a tudásunk; amiről tegnap még azt hittük, jó, ma már azt mondjuk, ártottunk vele. Ő ezt úgy fogalmazta meg, hogy kollégáival együtt meggyilkolták a szülő nőket.

Azt gondolom, ez az igazi tragédia. Amikor a legnagyobb jóakarataink mellett az is kiderülhet, hogy ártottunk. Nem életet adtunk, hanem elvetünk. Ezt a legnehezebb elviselni. Mindannyian ismerjük ezt az érzést. Minden becsületes orvosban ott bujkál az örök kérdés, amikor elveszít egy beteget: mit rontottam el? Ha ügyesebb, ha okosabb vagyok, talán megmenthettem volna?

Minden igazi orvos úgy áll oda a betegágyhoz, úgy megy a műtőasztalhoz, hogy tudása és képességei legjavát akarja megadni. Ha ez a hit nincs bennünk, akkor nem szabad gyógyítani. S még így is óhatatlanul felmerül bennünk a kérdés, hogy ez elég volt-e? Ezt a mindennapi kételyt meg

kell tanulni legyőzni, mert holnap is oda kell állni a betegágy mellé.

S NEM LEHET BENNEM A KÉTELY, HOGY A LEGJOBB TUDÁSOM SZERINT FOGOM A BETEGET GYÓGYÍTANI. NEM HISSZÜK ISTENNEK MAGUNKAT. DEHOGY. CSAK ORVOSNAK. DE HÁT EGYÉBKÉNT ISTEN ORVOS IS. SEMMELWEIS IGAZI TRAGÉDIÁJA AZ VOLT, HOGY NEM TUDOTT TÚLLÉPNI EZEN A TUDATON. AZON, HOGY MAGA IS SZÁMOS BETEG HALÁLÁT OKOZTA. EZÉRT KÜZDÖTT MÉRHESETLEN, EGYESEK SZERINT NÁRCISZTIKUS ELSZÁNTSÁGGAL.

A kórházban, ahol dolgozott, a klóros kézmosással nyolc ezrelék alá csökkentették az anyák szülés utáni halálozását. A korábbi harminc százalék helyett... Magyarországon legközelebb csak az 1950-es években sikerült egy százalék alá

vinni ezt a számot. Pedig már voltak gyógyszerek.

Ha ma egy fiatal orvos példaképet keres, és Semmelweist választja, mi az, amit a XXI. században is a magáénak vallhat? Úgy is kérdezhetném: van-e Semmelweisnek örök érvényű mondanivalója? Persze, hogy van. De ez nem speciális, csak Semmelweisre vonatkozó valami.

Ezek örök emberi és örök orvosi értékek.

Áprilisban a Covid-járvány idején ismét előjött Semmelweis kézmosása. A google-keresőben a tizedik leggyakoribb keresett kifejezés volt. Nem véletlen, hogy őt tartják az infekciókontroll atyjának. Semmelweis ott van a hallhatatlank csarnokában, a világ tizenkét leghíresebb orvos-felfedezője között. Ha ezek után még egyszer felteszem a kérdést, hogy van-e máig ható üzenete és példája, a válasz egyértelmű: igen. Szerencsére. A büszkeséget kell magunkkal vinnünk, hogy magunkénak vallhatjuk az embert és a felfedezését is.

- Az ünnepségen úgy fogalmazott, a legnemesebb kitüntetés az, amit a szakmától kap az ember. Az életműdíj ilyen, de mit tesz hozzá egy elismert orvos életéhez? Kell egyáltalán, hogy hozzátegyen?

- Nem kell. Ez sokkal inkább egyfajta visszaigazolás, s az ünnepségen is elmondtam, azt húzza talán alá: nemcsak én gondolom, hogy volt értelme a munkámnak, hanem az engem legjobban ismerő közösség is így látja.

- Miközben Semmelweis életéről elkészítette a húszperces előadását, nyilván viszszaosztottak olyan mondatok, amelyek ismerősek, akár azt is mondhatnám, hogy ön ars poeticájának részei.

- Hát persze. Nyilván ennek kapcsán a saját hitvallásomat is el tudtam mondani a gyógyítással kapcsolatban. Arról, hogy egy orvosnak hogyan kell viselkednie, hogyan kell a beteghez és a hivatáshoz hozzáállnia.

- Az, amiről beszélünk, hogy Semmelweis végül is az életét adta: a betegeiért, a hitvallásáért, a vélt igazáért - szóval ez jelen van most az orvostársadalomban?

- Én őszintén hiszek abban, hogy a többségben benne van ez - ha nem ölik ki belőlük. Nem gondolom, hogy egy ambíciózus, lelkes, törekvő fiatal ne akarna jó orvos lenni. Vagy jó újságíró, jó tanár... Nyilván mindenki jól is szeretne élni, de alapvetően a szakmáját

űzné jól. Márpedig ha egy fiatal orvos sikeres szeretne lenni, pontosan tudja, hogy az elején ehhez tanulni, dolgozni kell. És aztán, ahogy múlik az idő - ha az ember normális helyen dolgozik - az következik, hogy tisztességes is marad. Orvosként egy valakivel tudok tisztességes maradni: a beteggel. A többi aztán jön magától. Nem kérdés, hogy nem könnyű mindig jól csinálni, jónak lenni. Mert nem könnyű. Mindenkit nem lehet szeretni, főképp, ha az illető ez ellen tesz. De a feladatunk az, hogy a személyes-, és a nővérek szimpátiájától függetlenül a beteget tisztességesen ellássuk. Mindenkor.

-Az előbbi félmondata kérdésért kiált: azt mondta, hogy minden fiatal arra törekszik, hogy jó és sikeres orvos legyen - ha ezt nem ölik ki belőle. Ki vagy mi ölheti ezt ki?

- A világ változik, más értékek fontosak, mint korábban. A pénz, a javak felé megyünk, egyre inkább. S ez nem mindig párhuzamos azzal, hogy a legjobbra is törekedjünk. Amikor ezt látják a fiatalok, illetve azt, hogy a főnökek is csak a pénz a legfontosabb, a gyógyítását is ez motiválja, akkor kiöli az álmodat, a tisztességet belőle. De csak akkor - teszem hozzá -, ha nem elég elszánt, ha nem hisz eléggé saját magában. S itt igenis számít az

addigi neveltetése, hogy mit hozott magával értéként.

- Szerencsésebb helyzetben van az, aki orvoscsaládból jön?

- Nem ezen múlik. Tisztességet, rendes munkát akárhol lehet hozni. Nekem nem voltak orvosok a szüleim, első generációs értelmiségi vagyok, a nagymamám és a dédnagymamám ápolónő volt - ez mondjuk az egészségügyhöz köt. Az édesapám és az édesanyám is élete végig dolgozott, tudták, hogy ha felkel a Nap, menni kell. Ez az érzés ma már nem mindenkinben van meg, mert nem ezt látják otthon. Én láttam, s engem is elkísér az életem, a munkám során. ■

Dr. Skaliczky Zoltán: „Orvosként egy valakivel tudok tisztességes maradni: a beteggel.”

NYÁRI LÁSZLÓ NÍVÓDÍJ – ALKALMAZKODNI A KIHÍVÁSOKHOZ

- A Nívódíjat - a nevéből adódóan is - nem egyszeri munkáért kapja az ember, hanem tartós teljesítményért. Nálunk ez leginkább azt jelenti, hogy alkalmazkodni tudjunk a változó kihívásokhoz - szögezte le dr. Pesztenlehrer Norbert. A szemész főorvosról legutóbb (a Petz magazin júniusi számában) megírtuk, hogy a járvány idején jelentős szerepet vállalt a Covid-ambulanciák működtetésében; a felkérést azért is kapta, mert az általa vezetett osztályon - épp a járvány miatt - a műtéteket jegelni kellett.

DR. PESZTENLEHRER NORBERT

1995-ben a Szegedi Orvostudományi Egyetemen szerzett diplomát. 2002 óta szakorvos. 2010 óta a győri szemészet megbízott, 2012 óta kinevezett osztályvezető főorvosa. Dr. Pesztenlehrer Norbert főorvos úr kiemelkedő tevékenységet folytatott a szemészeti osztály szervezésében, a műtéti repertoár bővítésében. Az astigmias szürkehályogos betegek műtéti korrekciójának Magyarországon és nemzetközi szinten is ismert képviselője. Számos hazai és nemzetközi kongresszuson tartott előadást, 2012 óta vitreoretinális sebészetet is folytat. Nevéhez fűződik az osztály eszközparkjának folyamatos fejlesztése és egy referencia műtő kialakítása. A Magyar Szemorvos Társaság elnökségi tagja, a Magyar Műlencse Implantációs Társaságnak ugyancsak elnökségi tagja. A fentiek mellett az elmúlt hónapokban a Covid-járvány kapcsán munkájával hatékonyan segítette a Covid II ambulancia és osztály kialakítását és működtetését.

Azokat a műtéteket halasztották, amelyek a változó kihívásokhoz való alkalmazkodás jelképei is. A győri szemészetet – épp ezek miatt – országosan az elsők közé sorolják, s Pesztenlehrer doktor azt is ki meri jelenteni, hogy a határ nyugati oldalán túl sem kapnak olyan ellátást – állami finanszírozás mellett – a páciensek, mint itt. 2014 hozta meg az áttörést, a szemfenéki lézerkezelésben pedig most már Magyarországon a legmodernebb eszközparkkal rendelkezik a Petz-kórház Szemészeti Osztálya. A várólistát is sikerült belátható hosszúságúra rövidíteni, bár most speciális helyzet alakult ki, ismét cél és feladat a várólista rövidítése. A nivódíjas osztályvezető július elején már azt tudta mondani: a műtétszám visszaállt a korábbi szintre.

Szincsák Miklósné és dr. Pesztenlehrer Norbert.

NYÁRI LÁSZLÓ NÍVÓDÍJ – JOBB HELYRE NEM KERÜLHETTEM VOLNA

Annak ellenére, hogy első munkanapja után – még 1986-ban – zokogva ment haza a szüleihez, mert sokkolta mindaz a szenvedés, amit az égett betegeknél látott, Katalin most már azt mondja: a legjobb helyre került, ahová a sors irányíthatta. Sebészeti profilú osztályra

szeretett volna kerülni, így küldték az Égésplasztikára.

– A Nyári László Nívódíj igenis óriási hatással bír, tulajdonképpen azt is mondhatom, hogy másnap szinte új emberként jöttem a munkahelyemre. A nivódíj kötelez és felelősséggel jár, ezt én a köszönet mellett nagyon fontosnak tartom kimondani.

„Katonás rendet és fegyelmet követel” – szölte a jellemzés, s ez nem csupán szójáték az egykori katonai osztályon. Az égésplasztikán olyan higiéniai protokollt, eljárásrendet kell tartani, ami a Covidra való felkészülésben is sokat segített. Szintén magazinunk korábbi számaiban olvashatták, hogy az Égésplasztika volt az egyik

kijelölt koronavírusos intenzív részleg, használni ugyan eddig nem kellett, de az előkészületeket „katonásan” Szincsák Miklósné vezető ápoló vezényelte le.

Kati nővér, hisz mindenki így ismeri, számos emlék köti az osztályhoz, a lencsehegyi bányauzem-robbanás (1988) épp úgy belé égett, mint a vörösiszap-tragédia. Ez az osztály regionális szinten mindig fontos feladatot látott el – akkor is, amikor a honvédséghez tartozott, s most is, amikor az elsők között Covid-osztállyá vált. Nem a titulus számított soha, sokkal inkább a beteg, aki fájdalommal és a fertőzésveszéllyel szembe nézve került az Égésplasztikára. Ott azonban várta egy csapat, katonás rendben, a hivatásának élve, Kati nővérral az élen.

SZINCÁK MIKLÓSNÉ

Szincsák Miklósné, Kati nővér 1986-ban szerzett általános ápoló, általános asszisztens végzettséget. Pályafutását az intézmény jogelődjénél, a Győri Honvéd Kórház frissen alapított Égésplasztikai Osztály kezdő csapatának tagjaként kezdte. Főnővérként az osztályán katonás rendet és fegyelmet követelt, ami azóta is jellemző az osztályra. A szakmai fejlődése érdekében folyamatosan képezte magát, 1996-ban felnőtt szakápoló, 1999-ben felsőfokú végzettségű ápoló, majd 2003-ban diplomás ápoló végzettséget szerzett. 1996-ban a Honvéd-

ségi Kórház megszűnésével a Petz Aladár Megyei Kórház állományába került, ahol azóta is a régió égett betegeinek ápolásáért felelő osztályvezető főnővérként. Az Égésplasztikai Osztályon több éve mentorálja az ápoló hallgatókat, akik nem csak szakmai tudást, hanem a beteg emberek iránti érzékenységet is megtanulhatják a példaként szolgáló főnővértől. Szervezőkészségét, emberiségét, talpraesettségét, higadtságát több alkalommal is bizonyította, mint például a vörösiszap-katasztrófa sérültjeinek ellátásakor, illetve a jelenlegi Covid-19 járvány idején. Munkája elismerése

gyanánt 1999-ben a megyei közgyűlés emlékérmét adományozott részére, 2004-ben pedig a kórház vezetősége Kiváló Munkatárs kitüntetésben részesítette.

EGY ILYEN KITÜNTETÉS IGENIS ÓRIÁSI HATÁSSAL BÍR, TULAJDONKÉPPEN AZT IS MONDHATOM, HOGY MÁSNAP SZINTE ÚJ EMBERKÉNT JÖTTEM A MUNKAHELYEMRE. A NÍVÓDÍJ KÖTELEZ ÉS FELELŐSSÉGGEL JÁR, EZT ÉN A KÖSZÖNET MELLETT NAGYON FONTOSNAK TARTOM KIMONDANI.

A Covid-19 világjárvány elleni védekezés és betegellátás során példaértékű munkát végző dolgozók elismerése a polgármestertől: dr. Gunther Tibor, dr. Kecskés Gabriella, dr. Knausz Márta, dr. Süle János, dr. Szalai Zsuzsanna, dr. Villányi Balázs, Haszonitsné Jánoki Márta, Kaproncai Gabriella, Pozsgai Márta, Schlakterné Keszthelyi Ildikó, Ványik Tünde.

VISSZATÉRNI EGYSZER A NORMÁL ÉLETBE

- Szeretnénk már visszatérni a normál életbe, a régi kerékvágásba, de minden bizonnyal mi leszünk az utolsó Covid-osztály, amely egyszer bezárhatja a kapuit – mondta az egyik kitüntetett, dr. Süle János, az Infektológia osztályvezető főorvosa. Az osztályunk ugyanakkor július elején ismét megtelt a gyanús, illetve már regisztrált koronavírusos betegekkel. Egy ukrán vendégmunkást szállítottak be,

s az ő esete is figyelmeztet arra, hogy még koránt sincs vége a járványnak. (Néhány nappal később kiderült, hogy a mezőgazdasági vendégmunkásoknak helyet adó ravazdi munkásszállón lakott az illető, tizenegy társa karanténba került – a szerk.)

- Az alfája és az ómegája is mi leszünk a járvány lefolyásának – teszi hozzá Süle doktor. Azt is mondja, hogy bár az antibiotikumokhoz az ő szakmája ért a

legjobban, itt most ezt a tudást nem nagyon tudják alkalmazni. A Covid-19 ellen nincs még gyógyszer, súlyosabb lefolyás esetén elsősorban a pulmonológia és az intenzív osztály küzd meg vele.

- Mégis – s ez a kitüntetettek névsorából is látszik – most azok a szakmák is említést érdemelnek, amelyek a mindennapokban talán kevésbé. Ilyen az infektológia is.

Dr. Süle János

MONDD, TI NEM FÉLTÉK?

Az elmúlt hetek, hónapok leggyakrabban hallott mondatát idézte fel Hamucska György vezető ápoló. Szintén az infektológián dolgozik, ahogy dr. Süle János is. „De, igen, az elején természetesen mi is féltünk” – mondja a szintén nem először hallott mondatot. Ahogy nagyon sokan, ő is az interneten böngészte a híreket, az információkat, s valóban félelmetes képeket látott Olaszországból. Mégis át kellett ezen lépni – pontosan azért, mert a betegek, illetve a gyanús tüneteket produkáló páciensek még jobban félték. Több hét tapasztalattal a háta mögött most már rutinosabban lép oda ő is mintát venni (ő az első pilanattól vállalta ezt a feladatot), de épp a rutin az – figyelmeztet –, ami veszélyes is lehet. „Nem lehet az előírások és védőfelszerelések terén lazábbra venni a protokollt” – teszi hozzá.

Hamucska György

LÉGFERTŐTLENÍTÉS

Korábik Edina, a műtőblokk főnővére szintén a kitüntetettek ([csoportkép a 12-13. oldalon](#)) egyike, a legnagyobb feladat ezen a részlegen a légtér fertőtlenítés volt, amelyet kollégáival együtt megoldott. A műtőben mindössze egy-két koronavírusos (gyanús) beteget kellett ellátni, kevés esetszám volt tehát, de itt különleges eljárásrendet kellett tartani. Szakdolgozók nélkül nem lehetett volna erre a helyzetre felkészülni, s a lehető legbiztonságosabban levezényelni. Hamucska György, Korábik Edina, s a többi kitüntetett ápoló példája vastag filccel aláhúzza ezt a mondatot.

Korábik Edina

12 | VELÜNK TÖRTÉNT

PATKÓS IMRE EMLÉKÉREM: DR. TÓTH LEVENTE ISTVÁN

Szatmárnémetiben született 1980-ban, nős, egy fiúgyermek édesapja. A Kolozsvári Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen szerzett általános orvosi diplomát 2006-ban. Ezután Szatmárnémetiben háziorvosi rezidens lett. 2007. október 1-jén jött Magyarországra, a győri Petz Aladár Megyei Oktató Kórház Balesetsebészeti és Kézsebészeti Osztályára. 2014-ben ortopédia és traumatológia szakorvos képesítést szerzett. 2015-től sportorvostan szakképzést végez. 2017-től részlegvezető adjunktus. 2015-től az Országos Sportegészségügyi Intézet megyei és területi sportorvosi szakrendelésen is dolgozik. A Magyar Orvosi Kamara, a Magyar Ortopéd Társaság és a Magyar Váll- és Könyöksebészek Egyesületének tagja. Nyelvismerete: magyar, román, angol, német. A traumatológia területén belül különösen érdekli a medence sérüléseinek ellátása, ebbeli tudását szeretné a jövőben elmélyíteni. Szívügye a rászoruló tehetséges diákok segítése - gyökereit nem feledve -, 2016 óta minden tanév végén pénzt adományoz volt általános iskolájának, mellyel 2 tehetséges, rászoruló végzős diákot jutalmaznak. Kellő szakmai alázattal végzi munkáját, mely számára a szakmai megfelelést és betegek gyógyulását jelenti!

VASTAPS A NYUGDÍJBA VONULÓ FŐORVOSOKNAK

ASemmelweis-napi ünnepségen köszöntötték azt a négy osztályvezető-főorvost, akik most vonulnak nyugdíjba. Dr. Béla Mária, dr. Pintér Tamás és dr. Gartner Béla portréját a Petz magazin májusi számában olvashatták, dr. Törzsök Ferenc a negyedik a sorban, most következik - ahogy mondani szokás, végül, de nem utolsósorban. S ez tényleg így van. Törzsök Ferenc az urológia osztályt 2016-ig vezette.

„Bőjte Csaba úgy fogalmazott, a Jóisten nem teremt selejtet. Én ennél is tovább men-

nék: csupa kiváló emberrel dolgoztam ezen az osztályon, huszonöt évig vezetőként, holt a pályám elején nem gondoltam, hogy én egyszer osztályvezető is leszek” – mondja dr. Törzsök Ferenc, aki novemberig még biztosan bejár dolgozni az urológiára (az úgynevezett sétálóidejét a koronavírus miatt előbbre kellett hozni); s a búcsút is megkönnyíti, hogy az jó eséllyel nem lesz végleges és visszavonhatatlan. „Ha szükség lesz rám, egy-egy rendelésben még besegítek, de az élet új feladatok elé állít, így biztos vagyok abban, hogy nem fogok unat-

Patkós Miklós, dr. Tamás László János és dr. Tóth Levente.

GYÓGYÍTANI NEMCSAK GYÓGYSZERREL LEHET

A Patkós-díjjal járó összegből ezúttal a győri gyermekosztályt támogatta a fiatal orvos. Ahogy fogalmazott, gyógyítani mosollyal, játékkal is lehet. Egy léghokit kaptak a beteg gyerekek, akik persze az első pillanattól játszanak is vele. A díjazott laudációjában szerepelt, hogy volt iskolájának két diákját (Romániában) minden évben támogatja. „Én már Magyarországon élek 27 éves korom óta, anyukám intézi ennek a dolgait. A Covid-járvány miatt most ő is itt van nálunk, így ez az év bonyolulttá vált, de szeretném folytatni ezt a vonalat. A tehetség mellett a gyerekek szociális helyzetét is nézzük; van olyan támogatott kis diák, akinek a bátyja már orvos, a kislány egyelőre tanuló, s remélem, előtte a tehetségének kijáró élet.”

A COVID-19 járvány elleni védekezés és beteg-ellátás során végzett kiváló munkájáért elismerő oklevelet kaptak a következő dolgozók:

Bartolf Márton, Czank Mária, Cser-Battyányi Alexandra, Fekete Józsefné, Hajnal László, Hamucska György, Haszonitsné Jánoki Márta, Hegyiné Békési Eszter, Horváthné Nagy Szidónia, Huszár Erika, Juhász Adrienne, Kamper Ildikó, Kaproncai Gabriella, Korábik Edina, Ladocsi Enikő, Leisz Kinga, Lencse Józsefné, Miléder-Horváth Adrienn, Nyikes Bianka, Ördögné Csukás Henrietta, Pércsné Fábán Krisztina, Pozsgai Márta, Schlakkerné Keszthelyi Ildikó, Szabó Krisztina, Szabó Ivett, Szántainé Nagy Edit, Szincsák Miklósné, Ványik Tünde és Zsenák Veronika.

DR. TÖRZSÖK FERENC

1978-ban végzett a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen, és azóta a győri kórház urológiai osztályán dolgozott. 1992 óta vezette az osztályt. Volt megyei, és regionális urológus szakfelügyelő, és az Urológiai Szakmai Kollégium tagja is. Számos új eljárás győri bevezetése, meghonosítása fűződik a nevéhez. 2003-ban Nyári László Nívódíjban részesült. Az Urológiai Osztály vezetését 2016-ban adta át utódjának, dr. Szepesváry Zsolt-nak, akivel ezt követően is kiváló munkatársi kapcsolatban dolgozott napjainkig.

Dr. Törzsök Ferenc 1978 óta a kórház urológiai osztályán dolgozott. Számos új eljárás bevezetése fűződik a nevéhez.

A képen balról jobbra: dr. Törzsök Ferenc, dr. Gartner Béla, dr. Bély Mária és dr. Pintér Tamás.

kozni a nyugdíjas éveimben sem” – teszi hozzá.

A főorvos jó érzéssel fogadta a színpadon kapott vastap-sot, „talán visszaigazolás is volt, hogy jó főnök lehettem”. Békességre, nyugalomra, rendezett körülményekre törekedett mindig, s ebben partnerek voltak a munkatársak is. „Mint orvos, mindig segíteni akartam a betegeknek. Elsősorban nyilván abban, hogy meggyógyuljanak, ha az nem volt lehetséges, akkor a fájdalmak enyhítésében, állapotuk stabilizálásában. Kellenek a sikerélmények ahhoz, hogy hosszú ideig a pályán maradjon az ember.”

Az urológia „fényéveket” fejlődött az idő alatt, míg Törzsök Ferenc pályája elkezdődött, s lassan a végéhez ér.

AZ UTÓDOK

Dr. Törzsök Ferenc már 2016-ban átadta a stafétát dr. Szepesváry Zsolt-nak, dr. Gartner Béla utóda dr. Kecskés Gabriella lett, dr. Bély Máriaé dr. Fodor Károly, dr. Pintér Tamásé pedig dr. Sipőcz István. Ki-nevezésüket ők is az ünnepeken vehették át, addig megbízott osztályvezetőként dolgoztak. Munkájukhoz sok sikert kívánunk.

14 | VELÜNK TÖRTÉNT

”

MINT ORVOS, MINDIG SEGÍTENI AKARTAM A BETEGEKNEK. ELSŐSORBAN NYILVÁN ABBAN, HOGY MEGGYÓGYULJANAK, HA AZ NEM VOLT LEHETSÉGES, AKKOR A FÁJDALMAK ENYHÍTÉSÉBEN, ÁLLAPOTUK STABILIZÁLÁSÁBAN. KELLENEK A SIKERÉLMÉNYEK AHHOZ, HOGY HOSSZÚ IDEIG A PÁLYÁN MARADHASSON AZ EMBER.

DR. TÖRZSÖK FERENC

A húgyuti endoszkópia mellett a laparoszkópia volt az az irány, amelyről tudta, ez a jövő, ezt kell az osztályon erősíteni. Azt is belátta ugyanakkor, hogy utóbbihoz fiatal kéz és ambíció szükséges, amellyel végig lehet járni a sikerhez vezető utat. Dr. Szepesváry Zsolt így került Győrbe: előbb csak bemutatni az általa akkor már alkalmazott technikát, 2012-től az osztályon gyógyítani, 2017-től pedig vezetni azt. Dr. Törzsök Ferenc tudatos döntése volt ez, s büszke arra, hogy az álmát – a laparoszkópiát – a győri urológia országos szinten is kiemelkedő eredményekkel alkalmazzák.

„Telik és eltelik egy ember ideje”, foglalja össze szakmai pályafutását a főorvos, aki szerencsésnek mondhatja magát abból a szempontból is, hogy szakterülete fejlődésével olyan időszakban is gyógyíthatott, amikor valóban sikerélményeket, csodákat adott számára és betegeinek a pálya. ■

LELKE EGY DARABJA A MAGYAR UTCÁBAN MARAD

„Hiába készül erre a pillanatra az ember, az utolsó két hét, a könyvek, az emlékek összepakolása nehéz. Most azonban már tudom, hogy tényleg igaz a mondás: egy nyugdíjas sose ér rá...” - mondja dr. Vörös Katalin, a vérellátó szolgálat nyugdíjba vonuló regionális igazgatója.

A Semmelweis-napi ünnepségen dr. Gartner Béla búcsúztatásakor Oláh Attila professor emlékeztette a nézőtérén ülőket, hogy nemcsak a Bély-Pintér házaspár érkezett egyszerre, s távozik is ugyanaznap a kórháztól, hogy a nyugdíjas éveit elkezdje, hanem a Vörös-Gartner „orvosduó” is. Gartner Béla az intenzív osztályt vezette, felesége a vérellátó regionális igazgatója volt, a vezetői feladatokat 21 éven keresztül látta el. Egyetlen oka volt, hogy a kórházi ünnepségen nem szólíthatták színpadra - az a tény, hogy a vérellátó, s annak dolgozói 1998 (július 1-je) óta már nem a kórház kötelékéhez tartoznak. A kiszervezés volt talán a legnehezebb feladat, amelyre Vörös doktor-nő most is úgy emlékszik, mintha tegnap történt volna.

„A kórházzal nagyon jó kapcsolatban voltunk, az intézményről való leválás azonban országosan eldőlt, s ezt végig kellett csinálni. A regionális igazgatóság helyének kijelölését hasonlóképpen nehéz döntés meghozatala előzte meg, végül Győr lett a befutó. Feladataink száma akkor ezzel hirtelen megugrott, ahogy a felelősségünk is. De mindennel meg tudtunk birkózni - hála a kollégáimnak.”

A kollégák azok, akikről Vörös Katalin is a legnehezebben búcsúzik; velük közösen érte el, hogy a véradás valóban társadalmi felelősség vállalássá nőtte ki magát, sokkal több donor van ma Győr-Moson-Sopron megyében is, mint évtizedekkel korábban volt. Az irányított véradás áttörést hozott, erősíti meg a regionális

igazgató; látták, hogy a hozzátartozók közül azok, akik végül a saját rokonuknak nem tudtak vért adni, adnak másnak. S többen közülük később visszatértek, s újból donorok lettek.

A megye évek óta az országos átlag felett teljesíti, az utódra - dr. Molnár Katalinra - ennek az eredménynek a megőrzése vár. „Tudom, hogy nagyon jól fogja csinálni. Húsz éve ismerjük egymást, anno a belgyógyászatról csaltam át, együtt készültünk az átadás-átvételre is.”

A pillanatra, amely nem könnyű, megkönnyezi az ember. Dr. Vörös Katalin sincs másképp, de szakfőorvosként még dolgozik, s a tanítást sem hagyta abba. Lépésről lépésre tér majd át abba az életbe, ahol az unokák mellett a kert, a sportolás várja. Munka már nem. De biztos abban, hogy lelke egy darabját otthagyja a Magyar utcai szárnyban, ahová szerencsére jönnek véradók, mert ott kedves csapat, kedves szavakkal várja őket. ■

A kollégáktól búcsúzik Vörös Katalin is a legnehezebben.

KIVÁLÓ MUNKATÁRSÁK:

dr. Lengyel Eszter, dr. Makovi Helga, dr. Némedi-Varga Sándor, dr. Stummer János, dr. Zsédely Zsuzsanna, Bokányné Hatos Tünde, Danis Csaba, Devecseriné Pápai Judit, Horváth Antónia, Leier Johanna, Németh Margit, Ominger Éva, Prohászka Imréné Palkovics Julianna, Rafai Mihályné, Szabó Tímea, Tokos Jánosné, Fehérváriné Horváth Andrea és Jónás Norbert.

Semmelweis Nap alkalmából a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara győri szervezete „Elismerő OKlevelet” adományoz minden évben. Gábrriel Ildikó (b), a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara helyi elnöke kimagasló szakmai és közösségben végzett munkája elismerésül Zsenák Veronikának (j), a Baleseti Sebészeti Osztály osztályvezető ápolójának adta át idén az elismerést.

MÉHES KÁROLY PUBLIKÁCIÓS DÍJ

Dr. Kránitz Noémi osztályvezető főorvos (balról a második), Patológiai Osztály.
Dr. Kretzer András főorvos, (jobbról a második) Baleseti és Kézsebészeti Osztály.

Dr. Dézsi Csaba András, a kórház kardiológiai osztályának vezetője.

ÚJ NYOMÓKÖTÉS-TECHNIKA: 6 ÓRA HELYETT 70 PERC

„A győri szívkatéteres laborban új nyomókötés-technikát vezettünk be, ezzel a behatolási kapuként használt artéria zárásához szükséges nyomókötés idejét hat órától csupán hetven percre csökkentettük. Ez nagy könnyebbség a betegeinknek” - Facebook-oldalán, az első beavatkozást követően adott hírt erről dr. Dézsi Csaba András, a kórház kardiológiai osztályának vezetője. Mivel betege is hozzászolt a bejegyzéshez, így a tény megerősíthető: „Szinte fájdalommentes, kitűnő módszer”.

Ezt a módszert mindenkinél lehet alkalmazni, akinél a behatolási kapu a kézen van.

A főorvos kérdésünkre elmondta, az időfaktor azért fontos, mert a kellemetlen, sokak számára bizonyosan fájdalmas érzés óráról órára nő, s mivel hatod annyi időt kell szorítás alatt lenni, így mire valóban kellemetlenné válna a dolog, a beteg megszabadul a nyomókötéstől. Ezt a módszert mindenkinél lehet alkalmazni, akinél a behatolási kapu a kézen van. Fizetni nem kell az új módszerért, az mindenkinek jár. Egyetlen feltétele van, ez pedig a beszerzés. Amint a szükséges eszközök megérkeznek, a Petz-kórház szívkatéteres laborja alkalmazni fogja a módszert. A rendelést mindenesetre már leadták. ■

BENEDEK HALÁLA ÉLETET MENTETT

Az újságírás a hangzatos címekre épít, ezt kár lenne tagadni. De mindez mit sem érne, ha a cím nem tükrözné a valóságot. Most is tükrözi: a 31 éves édesanya, Csibi-Pusztai Viktória azért ment el a régóta tervbe vett, de halogatott hasi ultrahang-vizsgálatra, mert értesült a tragikusan fiatalon elhunyt vízilabda-legenda, Benedek Tibor esetéről. Nem gondolta, hogy beteg, rémálmában sem gondolt olyan diagnózisra, mint amit aztán kapott....

Túl van a műtéten, s most már csak akkor gyűlik könny a szemébe, amikor két éves kislánya, Máté kerül szóba. Viki (mindenki így szólítja) egyébként egy csupa mosoly teremtmény, mosolyog a „hipochondriáján” is, ami miatt, pontosabban mellett rendszeresen eljár szűrésekre. Jól teszi, néhány anyajegytől már megszabadult, s a szülés után azt tervezte, hogy egy hasi ultrahanggal nyugtatja meg magát. De teltek a hetek és a hónapok, valahogy soha nem jutott idő erre, egészen 2020 júniusáig, amikor ő is olvasta Benedek Tibor drámáját.

„Akkor megkaptam az utolsó lökést, hogy igenis menjek el a

vizsgálatra. Se tünetem, se panaszmom nem volt, egyszerűen magam, magunk megnyugtására szerettem volna egy negatív leletet. A vizsgálatot is én álltam, de amikor azt mondták nekem a magánorvosi rendelőben, hogy valamit látok, ezt meg kellene nézni a kórházban is, kétségbe estem.”

Nem volt szó még hasnyálmirigyről, csak valami nagyobb elváltozásról a hasüregben. Viktóriának abban szerencséje volt, a győri sürgősségin a felvétel után már aznap megtörtént a CT-vizsgálat, amely megerősítette: a hasban daganat-szerű elváltozás van. Ki ne ijedne meg nagyon? Természetesen Viki is döbbenet és rémületen állt, de aztán rögtön jelez-

Viki (mindenki így szólítja) egyébként egy csupa mosoly teremtmény, mosolyog a „hipochondriáján” is, ami miatt, pontosabban mellett rendszeresen eljár szűrésekre.

**Prof. Oláh Attila
végezte el
a műtétet.**

ték, hogy a CT- és az ultrahangvizsgálat is jóindulatú elváltozásra utal. De hát mégiscsak hasnyálmirigyről van szó....

A terület specialistája, prof. Oláh Attila, a kórház sebészténeke vezetője végezte el a műtétet. Élete során nagyjából húsz, hasonló sorsú fiatallal találkozott – de azért ennyivel, mert az országban vélhetően ő végezte el a legtöbb ilyen operációt. „Ez egy speciális, nagyon ritkán kialakuló, zömében jóindulatú hasnyálmirigy-daganat. A rövidítése SPT. Jellemzően fiatal embereknél, s azon belül is lányoknál, nőknél alakul ki 15 és 25 éves koruk között. Egyértelmű magyarázat nincs a kialakulására, vélhetően hormonális dolog az eredője. Itt az a veszély, hogy nagyon sokáig valóban semmilyen tünetet nem mutat az illető, viszont hosszú idő után esetleg áttétet képezhet a daganat. Viktóriának nagyon nagy szerencséje volt abban, hogy a megérzésére vagy Benedek Tibor halálára reagálva elment ultrahangra. De most hangsúlyozom, hogy ez nagyon-nagyon ritka betegség, nem kell mindenkinek ultrahangra rohannia! Ha a számokat nézzük, akkor egy a százezerhez az esélye annak, hogy valakinél ilyen körülmények között fedezzük fel a betegségét. Lefordítva: Győrben egy ilyen ember lehet.”

Csibi-Pusztai Viktória győri, esete elgondolkodtató. Nem megijedni kell, de a rendszeres szűréseknek ezek szerint igenis van értelme. Életet menthetnek. Az a tragédia, hogy Benedek Tiborét már nem. ■

DOKTOR ÚR, AZ ÖN DEREKA SOSE FÁJ?

DR. NEMES TIBOR ANDRÁS REUMATOLÓGUS ÉS FIZIOTERÁPIÁS SZAKORVOS VÁLASZOL

Javíthatja a beteg tüneteit, csökkentheti a fájdalmát, fokozhatja a mozgásképességét, javítja a beszűkült ízületi mozgásokat... hosszan sorolja dr. Nemes Tibor reumatológus és fizioterápiás szakorvos, milyen hatásokban bízhatunk fizio- balneoterápiás kezeléseik igénybevétele esetén.

MIÉRT JÓ NEKEM?

Az embert érintő betegségek száma egyre nő, a gyógyszerek pozitív hatásai mellett rengeteg mellékhatással is rendelkeznek - ezek

kivédésére általában ismét gyógyszereket adunk. Mozgásszervi betegségekkel kapcsolatban mi arra törekszünk, hogy csak a legszükségesebb gyógyszereket adjuk, és használjuk ki a természet által biz-

tosított fizio-balneoterápiás lehetőségeket.

AZ IDŐSEK BETEGSÉGE?

Egyáltalán nem. Természetesen az életkorral nő a panaszok száma, de a betegek nagy része aktív dolgozó, vagy éppen a betegségük miatt táppénzen lévő ember.

KEZELÉS A FÜRDŐBEN?

Nem. A Rába Quelle Fizioterápiás Centruma külön egység, a fürdő térszékségében épült. Komplex kezelésekre van itt lehetőség a fürdőtől függetlenül is. A győri termálvíz gyógyvízzé nyilvánították, ezzel is igazolva gyógyhatását.

MUSZÁJ A VIZES TERÁPIA?

Megint csak nem! A kezeléscsomag 4 féle kezelésből áll, köztük pl. gyógytorna, gyógymasszázs és fizioterápiás lehetőségekkel. Azok számára,

akik bármilyen okból nem szeretnék vagy éppen társbetegségeik miatt ellenjavallt a vizes kezeléseik igénybevétele, lehetőség van, hogy csak „száraz” kezeléseket kapjanak. A gyógytorna központi eleme minden fizioterápiás kezelésnek, hiszen ez az egyetlen, amit a beteg maga végez. A megtanult gyakorlat-sort pedig a későbbiekben az otthonában is végezheti.

MENNYIBE KERÜL?

Ez a kezeléscsomag 10 kezelésszámból áll, két hét alatt végigjárható. A társadalombiztosító a fürdőben a kezeléseket csak részben finanszírozza, ennél a kezeléssorozathoz a páciensek által befizetendő önrész 25.000 Ft. Ez az általunk ismert legkedvezőbb ár a mai piaci körülmények között.

CSODÁT HOZ EGY ILYEN TERÁPIA?

Csodát semmi sem hoz. Se gyógyszer, se kezelés. Paksi Zoltán egyik írásában olvastam, hogy a csoda a valóság mosolya. (x)

JÁTÉK

MILYEN MINŐSÍTÉST KAPOTT A GYŐRI TERMÁLVÍZ?

A megfajtást beküldők között kisorsolunk egy **2 hetes intenzív kúra-csomagot és egy családi belépőt a Rába Quelle Fürdőbe.**

A gyógyszer@rabaquelle.hu-ra, valamint személyesen a gyógyászati recepción várjuk a megfajtéseket a név, cím, telefonszám és e-mail cím elérhetőségekkel.

A nyereményjáték szabályzatát megtalálják a fürdő honlapján: www.rabaquelle.hu

FÉL ÉVIG UTÁNA MINDIG JÓ – AZTÁN JÖVÖK ÚJRA

Hutvagnerné Schlögl Gabriella: - A derekam fáj, ez az én fő problémám. Nem először élek a kúra lehetőségével, mert valóban hatásos. Míg a kezelése tartanak, azt érzi az ember, hogy még inkább fáj, de ez csak az elején van így, aztán tényleg jobb lesz. Az izmappakolás, a masszáz, a gyógytorna és a vízi torna is nagyon jó, nagyon kedvesek itt a gyógytornászok, a masszőrök. Fiatalok, mégis értik a dolgukat. Tizenöt kezelésen veszek részt, a harmadiknál tartok. Tudom, hogy ha ennek vége, fél évig könnyebb lesz a mozgás. Aztán ha megint fáj, jövök vissza, mert megéri, higgyék el!

HÍD UTCA: MOST A TETŐ

A február első hetében tomboló vihar megbontotta a kórház Híd utcai rehabilitációs részlegének tetőszerkezetét. A szükséges helyreállítási munkák miatt akkor (február 13-án) látogatási tilalmat rendelt el a főigazgató. A kárfelmérés és az életveszély elhárítása azonnal elkezdődött, a forintok pedig gyorsan pörögtek.

Már az elején tízmillióst tett jelentett mindez, a tetőt közben 500 négyzetméteren mezőgazdasági fóliával fedték le. Nyilvánvaló volt, hogy ez nem végleges megoldás, hisz egy ilyen fólia legfeljebb négy-öt órányi esőt bír ki. A statikusi szakvélemény, illetve a tervező munkája után még közbeszerzést kellett kiírni, így jutottunk el a jelenhez.

Dr. Skaliczky Zoltán szervezési igazgató kérdésünkre elmondta: „Valóban véget ért mostanra egy érvényes közbeszerzési eljárás, kihirdettük a győztest, a szerződést is aláírtuk. Ő ez alapján dolgozik. Bár kívülről azt látni, hogy

az épület fel van állványozva, de a kép csalóka, a külső burkolás-hőszigetelést nem tudjuk most megcsinálni. A fenntartótól 50 millió forintot kapunk, így a tetőjavítási munkákra jut most csak.”

A szervezési igazgató a számokról elmondta: a Híd utcai felújítás, a kár helyreállítása mintegy 150 millió forint. A biztosító első körben 25 millió forintot már adott, de az elbírálással még nem végzett, minden bizonnyal ehhez az összeghez még tesz hozzá. Skaliczky doktor úgy számol, legalább még ennyit megállapít – ez a végösszeget valamelyest csökkenti. Az állványok pedig azért vannak az épület oldalán, hogy azokon fel tudjanak menni a tetőszintig, a bádgozást el tudják végezni. A betegellátás ez idő alatt is működik. ■

BÁR KÍVÜLRŐL AZT LÁTNÍ, HOGY AZ ÉPÜLET FEL VAN ÁLLVÁNYOZVA, DE A KÉP CSALÓKA, A KÜLSŐ BURKOLÁS-HŐSZIGETELÉST NEM TUDJUK MOST MEGCSINÁLNÍ.

... HIRDETÉS ...

SEGÍTŐ KEZEK

A GYŐRI RQ FIZIOTERÁPIÁS CENTRUMBAN!

HA TÚLTERHELTED A KEZEID.
HA FÁJ A HÁTAD.
HA MEGHÚZÓDOTT A DEREKAD.
AKKOR GYERE ÉS GYÓGYULJ VELÜNK!

DR. NEMES TIBOR ANDRÁS
REUMATOLÓGUS ÉS FIZIOTERÁPIÁS SZAKORVOS

MUNKA MELLETT, EGYÉNRE SZABOTT 2 HETES INTENZÍV KÚRACSOMAG: CSAK 25.000 Ft

A KÚRACSOMAG TARTALMA*:
MASSZÁZS, GYÓGYTORNÁ, ISZAPKEZELÉS, LÉZER-, ULTRAHANG- VAGY ELEKTROTHERÁPIA.

*A DIAGNÓZISNAK MEGFELELŐ KEZELÉSEK KERÜLNEK KIÍRÁSRA, AZ AKCIÓ ÉRVÉNYESSÉGE: 2020. 07. 08-TÓL VISSZAVONÁSIG.

RÉSZLETEKÉRT KERESSE A MUNKATÁRSAINKAT A 06-96/514-905-ÖS TELEFONSZÁMON VAGY A GYÓGYÁSZATI RECEPCIÓN 8:40–17:00 ÓRA KÖZÖTT!

WWW.RABAQUELLE.HU

WWW.FB.COM/RABAQUELLE

MEGVAN AZ ORSZÁGOS FELMÉRÉS EREDMÉNYE: NAGYON

A FERTŐZÖTTTEK FELE BEJÁRT DOLGOZNI

A teljes magyar lakosságot nézve nagyon kevesen fertőződtek meg a koronavírusal - erősítette meg a négy magyar orvosi egyetem által elvégzett országos reprezentatív szűrővizsgálat, amelynek eredményeit július elején ismertették. Május első felében a fertőzöttek közel fele heti több alkalommal is bejárt dolgozni a munkahelyére, és a vírus bizony nemcsak az időseket, de a tinédzsereket is elérte. A legtöbben a szaglás- és ízérzés elvesztését mondták a Covid-19 legfőbb tünetének. A szakemberek arra figyelmeztetnek, hogy a nyáron érdemes odafigyelni a légkondicionálásra, Romániában pedig már ott van a második hullám.

A koronavírus magyarországi megjelenése után főként az időskorúak otthonokban, kórházakban, és orvosoknál megjelenő betegek körében készültek adatgyűjtések a fertőzés elterjedtségéről. Nem volt viszont adat arról, mennyire terjedt el a vírus a tünetmentes lakosság körében. A négy hazai orvosi egyetem ezért a május végére tervezett "lazítás" megalapozásához országos felmérést végzett. A H-UNCOVER vizsgálat arról adott képet, hogy május első felében a lakosság hány százaléka lehetett fertőzött, és hányan eshettek már át korábban a fertőzésen. A világon ez volt az első reprezentatív országos szűrés, amely PCR-tesztel és vérvizsgálattal mérte fel a fertőzöttséget és az átfertőzöttséget. A Semmelweis Egyetemen ismertett eredményeket egy nemzetközi tudományos folyóiratban is publikálni fogják.

17.787 KIVÁLASZTOTT

A felméréshez a Központi Statisztikai Hivatal közreműködé-

KEVÉS MAGYAR VOLT KORONAVÍRUSOS 2020 TAVASZÁN

sével határoztak meg egy 17.787 fős mintát, amely reprezentálta a több mint 8 milliós, 14 év feletti magyarországi népességet. A mintába szigorúan csak magánháztartásokban élőket választottak be, tehát nem az idősothtonok, zárt intézetek lakóira, vagy a kórházi osztályokon ápoltakra voltak kíváncsiak.

Azért 17.787 fős mintát határoztak meg, mert eleve számoltak azzal, hogy a kiválasztott emberek 30 százaléka nem akar részt venni a vizsgálatban, elhunyt vagy nem található meg, mondta Mag Kornélia, a Központi Statisztikai Hivatal alelnöke. A részvételi arány így is kiemelkedően magas lett: 67,7 százalékos volt. 75 százaléknál magasabb volt a részvétellel Veszprém, Nógrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg- és Békés megyében, említette meg Sebestyén Andor, a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központjának elnöke.

KEVESEBB, MINT 1 SZÁZALÉK

A május 1. és 16. között vizsgált 10.474 közül a PCR-mintavétel mindössze 3 embernél mutatott éppen aktív koronavírus-fertőzést. Emellett 69 ember vérében mutattak ki antitesteket, ami azt jelenti, hogy ők addigra már átesettek a fertőzésen - jelentette be Merkely Béla, a Semmelweis Egyetem rektora. A 3 pozitív esetet eredményező PCR-mintavételek közül 2 ember éppen kórházban feküdt.

A kutatók ez alapján becsléseket készítettek arra vonatkozóan, hogy a több mint 8 milliós, 14 év feletti magyar népesség körében mennyire terjedhetett el a vírus.

A becslés szerint május első felében legalább 2421 ember lehetett koronavírus-fertőzött (fertőzöttek).

Május közepére 56.439 ember lehetett, aki addigra már - nagyrészt tünetmentesen - átesett a fertőzésen és immunitást szerzett (átfertőzöttek).

Mindez százalékokra lebontva alacsony számokat jelent. A PCR-ral igazolt aktív fertőzöttek aránya 0,029 százalék, az átfertőzötteké pedig 0,68 százalék.

A négy egyetem által levezényelt országos szűrésnek győri állomása is volt. Felvételünk ott készült.

Mind az aktív fertőzöttség ráta (2,9 fő 10 ezer lakosból), mind pedig az átfertőzöttség aránya (68 fő 10 ezer lakosból) alacsonynak mondható - mondta a sajtótájékoztatón Merkely Béla. Arról már korábban több konferencián szó esett, hogy az alacsony átfertőzöttség egyfelől jó dolog, hiszen sikerült megkímélni az egészségügyi rendszert a túlzott terheléstől. Mindez a korán bevezetett korlátozó intézkedéseknek és a lakosság fegyelmeztségének volt köszönhető. Rossz abból a szempontból, hogy rendkívül alacsony azok aránya, akik immunitást szereztek a vírusra, így egy esetleges második hullámnál is nagyon óvatossá kell lenni.

TINÉDZSEREK IS

Érdekes a fertőzöttség területi eloszlása. Az aktuálisan fertőzöttek május közepén legnagyobb arányban Budapesten (8,6/10.000) és Észak-Magyarországon (7,6/10.000) fordultak elő. A fertőzésen már korábban átesetteket legnagyobb arányban Budapesten és Nyugat-Magyarországon mérték. A legalacsonyabb a fertőzésen már átesettek (átfertőzöttek) aránya Észak-Magyarországon és a Dél-Dunántúlon.

Az alapos előkészítésének és a kérdőívek felvételének köszönhetően a vizsgálatnak számos egyéb érdekes megállapítása volt:

1. Dolgozni jártak a fertőzöttek: a felmérés adatai alapján készített becslés szerint például május első felében az aktív 2421 fertőzött közül 1269-en munkába jártak egy héten többször is, a fertőzésen már átesettek közül pedig 17.329-en dolgoztak.

2. Fő tünet a szaglás és ízérzékelés elvesztése: a vírussal fertőzöttek között a legtöbben a szaglás- és ízlésvesztést, valamint az izom és ízületi fájdalmakat nevezték meg a fertőzés legjellemzőbb tünetének. Azok között, akik átesettek a fertőzésen, gyakran említett tünet volt a légzésnehézség és a hasmenés. Körükben valamelyest gyakoribb - 54,4 százalék - volt a krónikus betegségek előfordulása az átlagpopulációra jellemző 41,5 százalékhoz képest.

3. Összefüggés egyéb betegségekkel: tendenciózusan gyakoribb a fertőzés egyes társbetegségek esetén, például magas vérnyomás, szívbetegség, krónikus tüdő-, máj- és vesebetegség.

4. Összefüggés a dohányzással és az elhízással: a kutatók nem találtak releváns összefüggést a dohányzást vagy a túlsúlyt vizsgálva. Ezek a faktorok nem növelték meg a fertőzés esélyét.

5. Férfiak és nők: a vizsgálaton résztvevők 53,6

százaléka nő, 46,4 százalék a férfi volt. Érdemi nemi különbségek nem voltak érzékelhetők a pozitív teszteredményt kapók között.

6. Korosztályok: globálisan egyértelműen az idősebb korosztályt érintette a fertőzés, de a kor szerinti eloszlásban több érdekesség van. Míg Kelet-Magyarországon jellemzőbben az idősebb korosztály volt érintett a fertőzésben, Nyugat-Magyarországon épp ellenkezőleg, a fiatalabbak. Mindez arra is utal, hogy Kelet-Magyarországra inkább behurcolták a vírust.

7. A tinédzsereket is elérte a fertőzés: három korcsoportban volt a legmagasabb a fertőzésen már átesettek aránya: a 80 évnél idősebbek körében, az 50-59 éves korosztályban, és érdekes módon a 14-19 évesek között, akik feltehetően tünetmentesen vagy enyhe panaszokkal vészelték át a fertőzést.

8. Munkába járás: tendenciaszerű összefüggés volt, azaz több ember fertőződött meg azok közül, akik gyakran jártak munkába, karanténra kötelezett vagy ismert fertőzött emberrel kerültek kontaktusba (például kórházi-idősothtoni dolgozók), és akik március 1. után még külföldre utaztak. ■

(Forrás: index.hu)

Dr. Tamás
László János
főigazgató
főorvos

SZÁZ SZÁZALÉK FÖLÖTT

„Olyan hónapot csináltunk most, mint a legkeményebb szeptember-október, március-áprilisban szoktunk. A kórházi betegellátás 100,5-101 százalékon teljesít, a szakrendelőben 94 százalékos a forgalom. Képességünk határához értünk” – mondja dr. Tamás László János. A főigazgató főorvost a sajtóban megjelent számokról is kérdeztük: lehetséges, hogy minden negyedik covidos beteg valóban egy hazai kórházban lett fertőzött? Biztosan sokakat érint és érdekel az is, hogy a korlátozásokon a közeljövőben enyhítenek-e Győrben? Válasz az interjúban.

- Hány koronavírusos beteg van jelenleg a Petz-kórházban?

- Pozitív egy, mellettük pedig nyolc gyanús eset. Az utóbbiakból naponta öt-tíz érkezik a kórházba, s ez fontos figyelemztetés. Viszonylag gyorsan túl lettünk egy nagy nyomáson, a harmadik hónap második felében már azt éreztük, nincs itt semmi, üresen kong a ház a Covid-oldalon. Ez el tudja vinni az ember éberségét. Az országos vizsgálat kimutatta, hogy az átfertőzöttségünk alacsony, a mostani betegek nagy része

pedig valahonnan behozza a vírust. Ha az jó helyet talál – munkásszállót, iskolát, kocsát –, akkor egy perc alatt fertőz is. Ráadásul ott, ahol kevésbé védett, legyengült szervezetű emberek vannak – ilyen a kórház –, s közöttük jönnek-mennek az ápolók, hatványozott a veszély. A többi vírust is nehéz kordában tartani, ez pedig nem is úgy viselkedik, mint általában a vírusok...

- Sajtóhírek szerint az országban minden negyedik koronavírus-fertőzött kórházban betegedhetett meg, s minden másod-

dik Covid-haláleset is kórházi fertőzés következménye volt.

- Pusztán statisztikailag biztosan alátámasztható – akkor, ha szigorúan vesszük azt a kitételt, hogy „egy kórházban az ott kifejlődött betegségeket kórházi fertőzésnek kell tekinteni”. De számos példa nagyon-nagyon árnyalja ezt a képet. Csak egy ilyen: ha valaki bejön perforált vakbélgyulladással, akkor egyértelműen hoz magával hashártya-gyulladást is. Nekünk ez utóbbi le kell jelenítenünk „hospitális fertőzésként”, holott azt nyilván nem itt kapta meg.

- Mégis: a Petzben mennyi volt a bizonyosan a kórházban elkapott koronavírus-fertőzés?

- Mindösszesen egy orvostól tudjuk, hogy itt találkozott és kezelt egy covidos beteget, s nála kimutatta a PCR-teszt, hogy meg is fertőződött. Három ápoló volt még vírusos, de egyiknél sem bizonyítható egyértelműen – kettőnél biz-

tosan nem –, hogy itt lett beteg. A kórházi dolgozók tesztelése első körben megtörtént, ahol szükséges, ott természetesen folyamatosan végezzük az újabbakat. Az elmúlt négy hónap eredményét egy nüansznyni hibával nem rombolhatjuk le.

- Beteg esetében?

- Beteg egy sem volt. De itt is mást mondana a statisztika: például egy beteg Ausztriából – Tirolból – jött haza busszal, stroke-kal került be hozzánk. Már amikor bejött, kicsit gyanús volt, de nem volt igazoltan koronavírusos beteg. Az a szerencse, hogy külön kórteremben, beöltöztetve vizsgálták meg a kollégák – de ez csak intuíció volt. Két nap után vált bizonyossá a fertőzöttsége, s rá mondhatnánk, hogy itt fertőződött meg, holott nyilvánvaló, hogy külföldről már így tért haza. Ha megint csak ragaszkodunk a definícióhoz, akkor valamennyi koronavírusos betegről végső soron itt bent mondatott ki, hogy az.

- Hetek teltek el a kórház újranyitása óta, így tapasztalatok is vannak. Kezdjük a szakrendeléssel: működik a beléptetés, a tizenöt perces korlát...?

- A betegellátásban elértük a 94 százalékot, jelen pillanatban ez a képességünk határa, s azt is jelenti, hogy a tizenöt percre és a két betegre vonatkozó kikötést nem tudjuk már tartani. Olyan nyomás nehezedik reggelente a rendszerünkre, amit a jelenlegi beléptető kapuk és a régi szokások mellett nem nagyon tudunk tartani. Az onkológiára érkező több száz beteg egyszerre érkezik, majd házon belül, órákat várakozik. Ezen változtatni kell, mégpedig úgy, hogy már délután tíz óra előtt elkezdődjenek a gyógyszeres kezelések. Igen, az is igaz: ehhez az kell, hogy a vérvétel és az egyéb vizsgálatok, a gyógyszer elkészítése valakiknél már az előző nap megtörténjen, s el tudják kezdeni náluk a kemoterápiát már reggel.

- Ehhez nekik kétszer kellene jönniük a mostani egy helyett.

- Úgy viszont nem lenne rá egy teljes napjuk az órákig tartó várakozással. Nem lenne egyszerűbb kétszer ugyan, de pontos időpontra érkezni?

- De a kórház előtt reggelente kígyózó sor nem csak onkológiai betegekből áll.

- Döntően igen. A másik része a sebészetre érkezik. A szakrendelőnél viszonylag jól megy a beléptetés. Ott várakoznak sokan, ahol van ugyan időpontjuk, de nem időre érkeznek az emberek.

- Megkérdezték tőlük, mi az oka ennek?

- Meg. Egy: „A lányom most ment dolgozni, most tett ki a kórháznál.” Kettő: „A vidékről most jött a buszom.” Három: „Jobban szeretek korán jönni, mert akkor talán hamarabb sorra kerülök.” Lehetne sorolni még, de míg az időpont és a sorszám máshol szentírás – mondjuk a kormányablakban, a repülőtéren vagy a postán –, itt valamiért az „egyéb körülményekre” sokan hivatkoznak. Logisztikát felépíteni így nagyon nehéz. Sokan még mindig tartják magukat ahhoz – s most orvoskollégákról beszélünk –, hogy jöjjön be a beteg napközben valamikor, s majd megnézi.

- Ez évtizedes beidegződés, ezt akarja megszüntetni?

- Legalábbis megpróbálom. A vírushelyzet egy ilyen változást is hozhat, ami nem mellékesen a beteg érdekeit is szolgálja. Nemcsak a kézmosást taníthatja meg ez a Covid-19, hanem az időpontra érkezést is. Nyilván lenne fél óra „lauf”: ha az illetőnek 11-re van időpontja, az 10.30-kor bejöhethet, de ne mondja senki, hogy embersegesebb az a megoldás, hogy valaki reggel héttől inkább bent vár, míg sorra kerül. Igaz, hogy most még felfokozott hangulatban, de rendezettséget hozhat ez az új rendszer. Nyerhetünk ezzel a négy hónappal.

- A látogatókkal mi a helyzet?

- A többség tartja a szabályokat: nagyjából hétszáz ember jön be naponta. Vannak persze renitensek. A délután kettőtől háromig tartó időkeretet szeretném betartatni.

- A rendszer kulcsa az itteni biztonsági szolgálat, róluk eddig nem beszéltünk.

- Nekem nagyon jó tapasztalatom van; dolgoznak, értik a feladatukat, amit leírok, azt megcsinálják. Pedig két tűz között állnak, nyilván nem jó érzés időseket, betegeket sorakoztatni, várakoztatni. Nagyon kevés panasz érkezett miattuk, s rendre arra jutottunk, hogy a hangnem akkor volt kifogásolható valakinél, ha a beteg/látogató is eleve így kezdte a párbeszédet. Ha kellett, beszélünk a csoportvezetőjükkel.

- Mit hoz a jövő?

- A látogatáson ebben az évben még biztosan nem tudok enyhíteni. Nem élünk külön bolygón, a határok nincsenek lezárva. S ha le is vannak, megtalálják a kiskapukat. Nem csökkent le nullára a megbetegedések száma, látjuk, hogy hullámoznak a számok még most is (július utolsó két hetében – a szerk.). Ha valahol megjelent a vírus, s ott nem voltak óvatosságok, azonnal gócpont lett. Tartani kell a szabályokat, nincs más esélyünk.

- Azok a kórházi dolgozók, akik koronavírusos, illetve gyanús betegeket ápolnak, gyógyítanak, továbbra is kapják az ezer forintos órabér-kiegészítést?

- Igen: a beléptetőnél, a Covid-osztályokon és a járványügyi ambulancián dolgozók

Naponta nagyjából hétszáz ember jön be látogatni. A délután kettőtől háromig tartó időkeretet szeretné a főigazgató továbbra is betartatni.

kapják, ez havonta mintegy tíz millió forintot jelent.

- Normál időben most kellene szabadságra menniük az embereknek – ezt idén legfeljebb tíz napra tehetik meg. Van ebből konfliktus?

- A rendelkezés megszületett, s nyilván nem hozott nagy örömet. Konfliktusról azért nem beszélnék, hisz az 1800

ápoló eddig sem vett ki két hétnél több szabadságot. Mindez azért kellett meghozni, hogy a betegellátás a leállás után visszaálljon. A számok pedig beszédesek: 100,5-101 százalékon mozgunk, olyan hónapot csináltunk most, mint a legkeményebb szeptember-október, március-áprilisban szoktunk. ■

..... HIRDETÉS

AJÁNLATUNK:

KOMLÓVÖLGYI ROZSKENYÉR 0.75 KG
TÖKMAGOS ROZSOS CIPÓ 0.5 KG

Vásár-csarnok 1. emeletén!

EGÉSZÉSES ROZSKENYEREK

Bedő pékség

gadt rá. Tíz évvel később, 1980-ban került az KAITO-ra. „Akkor már két saját gyermekem is volt, így miattuk olyan munkahelyet kerestem, ahol egy műszakban tudok dolgozni. Jó csapatba kerültem, s most azt mondom: jó csapattól búcsúzom” - mondta utolsó munkanapján.

A legnehezebb a belépőkártya leadása volt, ez tett valójában pontot arra az ötven évre, ami mögötte van. Laboros munkát végzett, a laboros csapathoz éppúgy tartozott lélekben, de azon az osztályon dolgozott, ahol élet és halál verseng egymással, ahol a legsúlyosabb állapotú betegeket kezelik.

„Fantasztikus emberek azok, akik ezen az osztályon dolgoznak. Kicsit talán fanatikusak is, e nélkül nem megy. Büszke vagyok rájuk” - teszi hozzá Klárisz, akit most már az unokák után a leendő dédunoka is vár. „Hiszek a Mindenhatóban, azt is hiszem, hogy az osztályon itt volt velem és a betegekkel. Csak én távoztam most, ő itt maradnak segíteni másoknak, másokon.” ■

ÖTVEN ÉV UTÁN MENT NYUGDÍJBA KLÁRISZ

Ha azt mondjuk, Laposa Jánosné, bizonyosan kevesebbeknek ugrik be ez a mosolygós arc. Ha hozzátesszük, hogy Klárisz, az Intenzívről, már jóval többen bólintanak: Ja, igen! A KAITO laboratóriumi asszisztense ötven év munkaviszony után, a hónap közepén vonult nyugdíjba. Utódát addigra betanította, nem hagy betöltetlen helyet maga mögött.

Pontosan ötven éve, 1970. július 1-jén a Zrínyi utcában, a csecsemő részlegen kezdett Klári. Akkor még így szólították, a Klárisz becenév már az intenzíven ra-

Utolsó munkanapján az intenzív osztály orvosai és a szakdolgozó kollégák is elbúcsúztak Kláritól.

Minden biztonsági előírást be kell tartani. A betegkísérők esetében valóban nem lehetett ezt félvállról venni.

A BETEGEK NAGYON FÉLTEK A KÓRHÁZI ÁGYON

Meg kellett egymással is beszélnünk a dolgokat, mert ez egyáltalán nem volt szokványos helyzet. A harminc fős betegkísérő csapatból mindössze egy ember mondott fel a járvány elején, mert nem akarta vállalni a kockázatot. Egy kollégánk épp akkor kapott szívinfarktust, mindenki más végigcsinálta a mögöttük hagyott heteket. Így foglalta össze a betegkísérő csoport vezetője, Bartolf Márton az elmúlt időszakot. Ő egyike azoknak a kollégáknak, akiket munkájukért Elismerő Oklevéllel jutalmazott a kórházvezetés (lásd: 12-13. oldal).

Nagy súlya és felelőssége volt a betegkísérőknek, hiszen ők valóban találkoztak a koronavírusos betegekkel, illetve azokkal, akiknek a tünetei erre a betegségre utaltak, de végül negatív lett a PCR-tesztjük. Nyilván nem a betegkísérő feladata a beteg tájékoztatása, de empátia, jó szó, biztató pillantás nélkül nem lehetett ezt a feladatot vállalni, vallja Bartolf Márton. Márpedig a koronavírusos, il-

letve Covid-gyanús betegek nagyon féltek a betegágyakon.

Azt is tudja, hogy a kiégés (born out) nagyon is jelen van az ő szakmájukban, volt, amikor ő is azt érezte, hogy most mennie, váltania kell. 1998-tól 2011-ig dolgozott első körben a győri kórházban, tíz éve jött el a pillanat, amikor felmondott. Münchenbe ment egy kórházba dolgozni, de nem a betegek mellé, hanem vagyónőrnek. Hamar hazajött, s tett még egy kísérletet a civil pályán – a MÁV-hoz

Bartolf Márton

jelentkezett. Két év múlva, 2013-ban aztán visszatért a Petzbe, ahogy fogalmaz, „viszacsábítottak”, azóta ismét itt dolgozik.

A koronavírus-járványra nem lehetett felkészülni, annyiban

pontosabban mégis, hogy minden biztonsági előírást be kell tartani. A betegkísérők esetében valóban nem lehetett ezt félvállról venni, de Bartolf Márton azt mondja, nagyon látni már a lazulás jeleit. Elsősorban az SBO-ra kerülő betegek és a hozzátartozók azok, akik felejtették már a maszkot, a szigorú csekkolást, s jönnek. „Én ezzel még várnék” – mondja a csoportvezető.

A betegkísérőknél nem kellett senkinek karanténba vonulnia, pozitív esetet sem regisztráltak – ez a fegyelmezettségüket mutatja. A díj pedig azt üzeni neki – teszi hozzá –, hogy mégiscsak látják a kórházban belül, milyen munkát végzünk. „Napi 15-20 kilométer a lábunkban van, s a felelősségről sem feledkezhetünk meg egy percre sem, hisz embereket, betegeket kísérünk vizsgálatra, osztályra, műtőbe.” ■

GYŐRI BALETT: TESSÉK MOSOLYOGNI!

Nem kinevette a mögöttünk hagyott hónapokat a Győri Balett, „csak” mosolyt csalt azok arcára, akik a legnehezebb feladatot vállalták: az egészségügyi dolgozókéra. Az idézőjel a csak-nál nem véletlen, mert ebben a helyzetben sokaknak nem volt sem okuk, sem alkalmuk mosolyogni. A Semmelweis-napi ünnepségre készített, negyedórás koreográfia görbe tükröt tartott elénk, a táncosok láthatóan tobzódtek a mini darabban, a nézők – a kórház dolgozói és meghívott vendégei – pedig felismerve a sokszor látott-hallott kliséket, vastapssal jutalmazták a pillanatot, amelynek részesei lettek. A koreográfus Velekei László volt, aki Kiss Jánostól átvéve a stafétát, július 1-jétől vezeti a társulatot. Interjú a Győri Balett új igazgatójával.

- Felkérte Önöket a kórház az ünnepi előadásra, vagy a balett kopogtatott az intézmény ajtaján?

- A Semmelweis-napi ünnepségen nem először veszünk részt, fontos számunkra. Ahogy egy táncos életében is meghatározó az orvos. Tudok ugyan olyan szerencsés művészt, akit nem műtöttek soha, de olyat egyet sem ismerek, akinek legalább egyszer ne kellett volna szakemberhez fordulnia. Sokszor egy karrier, illetve annak hossza függ attól, hogy az adott orvos tud-e segíteni a táncosnak. Ezt mi szeretnénk meghálálni, s ahogy mondtam, évről évre.

- Koronavírus idején evidens, hogy ilyen témájú darabbal kell készülni?

- Igen. Én alkotóként mindig fontosnak tartottam, hogy a

művészetem párbeszédet folytasson a közönséggel és reflektáljon a jelenre. Ez akkor is igaz, ha Anna Karenina történetével dolgozom, s akkor is, ha a koronavírus-járvány idején koreografálok. A Covid annyira részévé vált az orvosok, a nővérek, tulajdonképpen az egész társadalom életének, hogy e mellett nem mehettünk el.

- Nemzetközi a csapat, s ezt ki is használták: orosz, olasz, kínai utalások is voltak benne; a társulat tagjai hogyan fogadták az ötletet és a koreográfiát? Ők nevettek rajta?

- Nem hiába mondják azt, hogy a művészetben nincsenek határok, nincsenek falak. Nekem kellett eldöntenem, hogy az alkotói attitűdömről egyébként jellemző drámaiságot választom, vagy most meg-

próbálom humorral oldani a témát és a helyzetet. Nem az volt a cél, hogy nagyokat nevessünk, mert nyilván nem lehet még. De kicsit fellélegezzünk, és lássuk meg a tükörnek azt a képét, ami kicsit görbe, kicsit groteszk... A társulat nagyon élvezte.

- Egyfajta terápia volt ez nekik is?

- Tulajdonképpen igen. Jó volt kicsit szemtelennek lenni – de magunkkal szemben is.

- A táncművészek között nincs senki, akinek a saját országában valamely hozzátartozójával baj történt volna?

- Szerencsére nincs. Mi megúsztuk.

- Mi lesz ennek a darabnak a sorsa? Egyszeri alkalomra született vagy – látva a sikerét – bemutatják máshol is?

- Ez egyszeri alkalom volt, csak arra a pillanatra született. Azt remélem, hogy ugyanaz lesz a sorsa, mint magának a járványnak is: emlékezni fogunk rá, de elmúlik.

- Fel se merült a másik variáció? Aki látta, szinte mindenki azt mondta, hogy ez mindenhol nagyot szólna. Persze mi civilek mondhatjuk ezt, a Győri Balett brand-jébe egy könnyed „szatíra” nem fér már bele?

- Az alapötlet is onnan jött, hogy hat évvel ezelőtt volt egy darabunk, amelyben szintén használtunk kórházi ágyakat. Ha azok megvannak, s a jelmezek is, gondoljuk tovább! Az a darab elég megosztó volt, ez nyilván nem. S igen: elgondolkodtunk azon, hogy mégiscsak elvihetnénk máshová is a dara-

nok vagyunk, mint az élsportolók: a határainkat feszegetjük, a korlátainkat győzzük le. Ha huzamosabb ideig nem ezt tesszük, a testünk megváltozik. S ez csak a fizikai része. A lelki sem könnyű, hisz mi egy csapat vagyunk, szükségünk van arra, hogy együtt legyünk. Együtt teremtünk egy miliőt, ami viszont akkor válik művészetté, ha a közönség ezt látja. Augusztusban már vannak előadásaink, szeptemberben bérletpótlásaink, nem adjuk fel.

- Július 1-jétől vette át a Győri Balett vezetését Kiss Jánosztól. Igazgató úrnak szólítják már?

- Jaj, dehogy! Lacinak.

- Pedig előbb-utóbb meg kell szoknia ezt is.

- Tudom. Csak számomra nem fontos a titulus, nincs jelentősége. Művészeti vezetőként a torta egyik feléből jutott nekem több, most a másikkól.

- Ha jól sejtem, csökkenni fog a Velekei-koreográfiák száma.

- Igen. Ez az év még kifut, ígérvényeink vannak, amit teljesíteni fogunk. Például a Művészetek Palotájában az „Évad társulata” lettünk, így oda kértek koreográfiát tőlem. Ezeket természetesen megcsinálom, de jövőre Lukács András átveszi tőlem ezt a feladatot. Az olyan projekteket viszont – mint a kórházi is – még vinni fogom! ■

bot. Ráadásul a táncosok is nagyon szerették. Végül mégis nemet mondtunk.

- A társulat a karantént, a színházzárást hogyan fogadták, hogyan viselték? Nyilván gyakoroltak, mert egy balett-művésznek muszáj, de fellépés nélkül.

- Őszintén bízom abban, hogy ennél rosszabb már nem lesz. Ugyanakkor a legfontosabb az emberek egészsége. A miénk is. Azt nem kockáztathatjuk. Mégis nagyon szeretnénk már találkozni a közönséggel, 7 hét maradt ki a közös életünkből. Online gyakoroltunk, filmet forgattunk... sorolhatnám. Volt olyan táncos, akinek az iskoláskori sérülése jött vissza. Az ízületeket körülvevő izmokat nyilván nem úgy dolgoztattuk, mint élesben. Békeidőben olya-

GYŐRI BALETT: KÖSZÖNJÜK!

